Це трапилось одного дня 2966 року.

Хто перший почув оті дивовижні звуки, що линули з плаского даху, сказати важко. Та не минуло й кіль-кох хвилин, як навпроти будинку зібрався натовп. А невтомна стрічка тротуару підвозила й підвозила людей — молодих і старих, жінок і чоловіків, хлопців і дівчат. Усі вони мовчки пливли вздовж будинку, потім кожен пе-реступав на другу стрічку, і ця несла їх вже назад. Люди ніби потрапили в якесь зачароване коло — воно обер-тало їх перед оцим пластмасовим кубом, звідки лунала пісня.

Співало двоє — оті, що на даху, певне, щось там робили, може, встановлювали енергетичний контур, упоралися і… заспівали!

Місяць на не-е-бі, зіроньки ся-а-ють,

Тихо по мо-о-рю човен пливе-е…

В човні-і дівчи-и-на пісню-у співа-а-є,

А козак ч-у-ує, серденько мре-е…

Вони співали, а людське юрмище кружляло й кружляло. Заслухались люди, принишкли житла, а прозо-рий пластиковий купол ніби здіймається над містом усе вище й вище. Звуки пісні — живі, мрійливі — то сте-лилися, то шугали угору, наче бажаючи вирватися з-під купола й попливти аж до отого гірського хребта, що громадився на обрії. Щось було в цьому ірраціональне, алогічне, але воно притягувало, як магніт, проймало серце струмами, виповнювало все єство дивною силою. Люди мимовільно ворушили губами, і це в якійсь мірі передавало той емоційний хаос, який охопив тут кожного. Співати вони ніколи не вміли, це їм навіть не снило-ся, але послухати цих двох… Щось надзвичайне!

Нарешті хтось здогадався вимкнути сектор тротуару, і стрічки зупинилися. Натовп одразу закляк, заво-рожений, загіпнотизований. А пісні тісно під пласким склепінням, що оберігає місто від вітру та дощу.

Оце ж та пі-і-існя, оце ж та га-а-рна

Все про коха-ання, все про лю-у-бов…

Як ми лю-у-би-и-лись та й розійшли-и-ся,

Тепер наві-іки-и зійшлися зно-о-в…

Деякі слова були натовпу незрозумілі, деякі здавалися деформованими, і все ж мелодія була напрочуд близькою, рідною! Може, тому, що вона пройнята вогнем щирого почуття?

І справді, хоча електронні автомати імпровізують на яку завгодно тему, все-таки їхня музика… Хіба по-рівняєш їхній спів з оцим! Легенди, зафіксовані на магнітних волосках, розповідають, що колись, в давнину, люди любили співати, що вони, власне, і поклали початок співу та музиці: Поступово спів зробився професією, монополією небагатьох, хто досягнув надзвичайної витонченості виконання. Але минав час, на допомогу співакам прийшла електроніка. Вона спочатку полегшила композиторську і виконавську діяльність, а потім і зовсім звільнила їх від цього тягаря. Тепер, майже через тисячу років після винайдення першого "Елкома" і першого "Елфона" , люди майже зовсім втратили здатність співати. Зараз навіть розмовляють напівголосом — мі-ніатюрні підсилювачі полегшують роботу голосових зв’язок. І ось раптом оці двоє…

Ой очі, о-о-чі, очі діво-о-чі,

Темні, як нічка-а, ясні, як де-е-нь!

Ви ж мене, о-о-очі, плака-а-ать навчи-и-ли,

Де ж ви навчи-и-лись зводить людей?..

Звуки линуть і линуть, наче хвилі. Незвичні, зовсім незвичні і водночас ніби й знайомі. Наче колись… десь… Як уві сні…

Вас і нема-а-є, а ви мов ту-у-та

Сві-і-тите в ду-у-шу, як дві зорі,

Чи в вас ули-и-та якась отру-у-та,

Чи, може, спра-а-вді ви зна-а-харі-і?..

І коли останній промінь сонця зблиснув на куполі міста, а внизу спалахнули світильники, пісня обірвала-ся. Ті двоє, так і не оглянувшись на запруджену людьми артерію, спустилися до свого житла. Рушила стрічка тротуару, а на ній рушили і люди.

Раптом звідкись почулося:

Місяць на не-е-бі, зіроньки ся-а-ють,

Тихо по мо-о-рю човен пливе-е…

Хтось увімкнув свого мініатюрного магнітофона! Знову полилася стародавня пісня. Запис досконалий, але… вже не було чогось такого, що виповнює серце теплом і трепетом. Пісня озивалася тут і там, пливла по артеріях міста, стікаючи з одних магнітних котушок і осідаючи на інших, пісня множилась, розросталася, ніби ланцюгова реакція. І зрештою стала машинною, синтетичною… Хоча…

Один, одягнений у блакитне, чоловік із натовпу, що зібрався коло будинку, вилущив зі свого магнітофо-нчика малесеньку котушечку з піснею і викинув.

— Навіщо? — спитав сусіда. — По-перше, кидати на міські артерії будь-що заборонено, а по-друге, це ж рідкісне явище...

— Рідкісне?

— Так. За останні століття наука не знала жодного випадку отакого відхилення від психічних норм. Це — музичний атавізм. Унікальний випадок!

— Атавізм? Ну, то я зізнаюсь: у мене він теж проклюнувся. Я йду до них, до тих двох! Ми будемо співати, як наші предки колись співали!

Пружною, легкою ходою він рушив до будинку.

"Які ще недосконалі утвори, оці люди! — подумав робот, дивлячись услід співрозмовникові. — Як часто не вистачає їм послідовності".